

LETTERKUNDE

Du Perron bij een dergelijke verbondenheid zijn luciditeit wist te bewaren. Du Perron bezat vooroordeelen, maar hij doorzag ze als zoodanig en hij hield ze alleen vast, omdat hij wist dat ze bij zijn vorm van intens leven behoorden.

Du Perron's critisch proza in de *Cahiers van een Lezer* zijn de geschiedenis van zijn liefden en afkeeren, maar bovenal zijn zij uitingen van smaak. Hierin vindt men zijn amateurshouding nog onverzwakt. Met *De Smalle Mens* en zijn groote roman *Het Land van Herkomst* krijgt de ouder geworden amateur meer het gezicht van een auteur, die de beste eigenschappen van een amateuristische tijd bewaarde. *De Smalle Mens* is een plaatsbepaling in de tijd, waarbij hij zich hartstochtelijk in het strijdperk wierp voor de oude individuele waarden.

In *Het Land van Herkomst* leeft de mensch Du Perron voorgoed, zooals zijn vrienden hem hebben gekend. Het is een der meest volkomen uitspraken van mensch tot mensch, die in het Nederlandsch geschreven zijn. De Indische hoofdstukken bewaren zijn boeiende vertelkunst; de Europeesche hoofdstukken zijn evenzooveel ontmoetingen met zijn vrienden. Zij behouden de sfeer van zijn brillante conversatie, waarbij hij altijd zijn volle persoonlijkheid inzette, den andere prikkelend dit eveneens te doen. Het geeft een beeld van zijn leven dat zich afspeelde om de volstreckte liefde voor een vrouw, — de eigenlijke levensinhoud van zijn romantische en chevalereske persoonlijkheid, en het eenige waarin hij werkelijk gelukkig was.

Ongetwijfeld zal het hoe langer hoe duidelijker worden welke leegte door het wegvallen van zijn figuur ontstaan is. En wie de warmte

van zijn vriendschap gekend hebben, zullen nog sterker een dubbele leegte voelen.

R. van Lier

JO OTTEN (1901—1940)

Ook den schrijver van *Bed en Wereld*, van *Angst*, *Dierbare Vijandin*, van *Muizen en Demonen* hebben wij te betreuren. Velen in ons land verliezen in hem een hartelijken vriend; de literatuur mist voortaan een curieuze verschijning.

Otten vereenigde een onmiskenbare weekheid met een sterke, telkens weer opkomende activiteit. Groot is het aantal sociologische, historische, literaire studies die hij als Dr J. F. Otten in den loop der jaren heeft gepubliceerd. Als Jo Otten, dat is als roman- en novellenschrijver, was hij origineel; niet zoozeer door den vorm, die in hoofdzaak traditioneel was, als wel door den toon en de inspiratie. Het genre dat hij beoefende, doet vanzelf denken aan weergaaf der omringende wereld, aan psychologische ontleding van menschentypen. En inderdaad vindt men bij Otten wel schildering van milieu's, maar vaker nog dan een schilderen, is het een aanduiden en noemen. Men kan ook eerder zeggen dat de personen als uiterlijk-eigenaardig worden gegeven — Otten had veel belangstelling voor amoreel levende typen — dan dat zij innerlijk zouden worden verklaard. De zaak is dat deze romancier geen realist was. Bovenal was hij lyricus. Het was er hem blijkbaar om te doen, door middel van zijn personen zichzelf te uiten. Hij verwerkte altijd in de eerste plaats zijn eigen thema's.

Voornamelijk behoorde hiertoe een klaarblijkelijke angst voor het leven, zoowel voor